

Uh huylp

85

U-41

-6 NOV 201

Հայաստակարիւն և ուսմարի Խմբագրարեան

Եհ ՀԱՅԵՐ

թարգմանեց
ՕՐ. ՆՈԽԱՐԴԻ Ա.Պ.Ա.ՆԵՍ.Ն.Ց

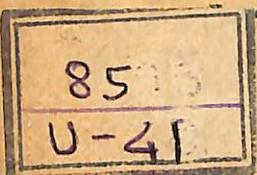
Ա.

Կը կը որդ բակագրութիւն

Թ Ի Ը Լ Ի Ա

զատիպ Ա. Զութաթելամէի, Նիկ. 21

1904

ԽԵՎՈՐ 8-

85

U-412

ԷԼՅՈՒ Ա 8

Հրատարակութիւն «Առևմայի Խմբագրութեան

ԵՒ ՀԱՅԵՐ

Թարգմ.

ՕԲ. ՆՈՒՄՈՒ ԱՂԱՆԵՑՆԸ

Ա.

ԿՐԱԿՈՐԴ ՄՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԹԱ Ի Ճ Ա Ի Ա

Արագատիպ Ա. Քութաթելածէի, սիկ. 21

1903

30 JUL 2013

8208

Առաջնային գրքի ու թուղթապահութեան մասին

ԳՐԱՅԻ

Дозволено цензурою, Тифлисъ, 24-го Октября
1903 г.

ՍԵՒ ՀԱՑԵՐ

ասն և չորսերորդ դարու սկզբներին էր: Նիկողայոս Նէրլին դրամատուն ունէր Փլորէնցիա քաղաքում: Նա ամբողջ օրը զբաղուած էր մատեաններում թուանշաններ գրելով. Ժամը երեքին նա նստում էր իւր գրասեղանի առաջ. Երբ ինն էր զարկում՝ նա դարձեալ մեխուած էր միեւնոյն տեղը և շարունակում էր գրել թուանշաններ:

Դրամատունը փոխարինաբար փող էր տալիս և կալսեր և պապին, և եթէ սատանալին էլ չէր տալիս, միայն նրա համար, որ վախենում էր մի՛ գուցէ իւր գործերը վատ գնան

չար ոգու պատճառով, որ ընդունակ է ամեն տեսակ խորամանկութիւնների: Նիկողայոս Նէրլին համարձակ էր և ոչոքի չէր հաւատում: Նա մեծ հարստութիւն ձեռք բերեց, հարըստահարեց շատերին և ահա թէ ինչու նորան ամենքը լարգում էին Ֆլորէնցիայում: Նա ապրում էր մի պալատում, ուր աշխարհի լուսը թափանցում էր միայն նեղ ու ցածր պատունների միջով:

Նիկողայոս Նէրլիի պալատը պատաժ էր պատնէշով և շղթաներով: Ներսից պատերը զարդարուած էին զանազան հմուտ գեղարուեստագէտների նկարներով. ամեն տեղ տեսնեում էին բարեգործ կանալք, պատրիարքներ և մարգարէներ, կտաւների վրայ նկարուած էին զանազան բարեպաշտական պատմութիւններ. իւր բարի գործերով Նիկողայոս Նէրլին ամենքին այնպէս էր հրապուրել, որ բոլորն էլ փառաւորում էին նորա հարստութիւնը: Քաղաքից դուրս նա մի հիւանդանոց շինեց, որի գեղանկար պատի վերայ ձեւկերպուած էին դրամատիրոջ կեանքի ամենապալածառ գործերը: Իբրև նշան շնորհակալութեան, որ նա զոհել էր մի գումար Santa-Maria Novella եկեղեցու շինութեան աւարտման համար, նորա պատկերը կախած էր այդ եկեղեցու պատի վրալից:

Նէրլին նկարուած էր չոգած ս. Կոյսի ոտների մօտ, խաչած ձեռներով: Նորան կարելի էր հեշտութեամբ ճանաչել իւր կարմիր բրդէ թասակից, մազէ աստառով հանդերձից, չաղերեսից և փոքր աչքերից: Նորա բարի կինը, Մօնան, որից կարծեմ ոչ ոք մի բարիք տեսած չունէր, ազնիւ և տիսուր նայուածքով կանգնած էր ս. Կոյսի միւս կողմը, ազօթողի խաղաղ արտայայտութեամբ:

Նէրլին հասարակապետութեան առաջին քաղաքացիներից մէկն էր. այն յարգանքը, որ նա վայելում էր գլխաւոր կառավարիչների կողմից շնորհիւ իւր հարստութեան, երբէք չէր պակասում:

Մի ձմեռալին օր, երբ Նէրլին վերդառնում էր իւր պալատը սովորականից ուշիւր տան առաջ շրջապատեցին նորան մի խումբ կիսամերկ աղքատներ, ձեռքերը գէպի նա մեկնած:

Նա կոպտութեամբ վռնդեց նոցա: Բայց աղքատները քաղցածութիւնից սոված գալւերի համարձակութիւն էին ստացել: Նոքա շրջապատեցին դրամատիրոջ և հաց էին խնդրում խըռպոտ և աղաչող ձայներով: Նէրլին արդէն կուացել էր քար վերցնելու աղքատներին խփելու համար, երբ յանկարծ տես աւ իւր ծառաւ

Ներից մէկին, որ սև հացերով լի մի կողով
գլխին տանում էր տուն ծառաների համար:

Դրամատէրը կանչեց նորան, ձեռները կո-
խեց կողովի մէջ և միջի բոլոր հացերը ածեց աղ-
քատների առաջ: Յետոյ տուն վերադառնալով
պարկեց ու քնեց: Երազում նա տեսաւ, որ
ինքը կաթուածից մեռաւ և այնպէս շուտ,
որ նորան թւում էր թէ գտնւում է նոյն
իսկ իւր անկողնում. այնտեղ, ուր «գոյութիւն
չունի ոչ մի լոյս», նորան երեցաւ Միքայէլ
Հրեշտակապետը, որը խաւարի մէջ լուսա-
ւորուած էր իրենից ճառագալթած լոյսով:

Հրեշտակապետը բռնած ունէր ձեռին մի
կշիռ և բարձում էր նորա թաթերի վերայ:
Նէրլին երբ տեսաւ կշոփ մի թաթի վերայ
դարսուած մի ալրու թանկագին իրեր, որոնք
գրաւ էին դրուած իւր մօտ, անիրաւ կերպով
ձեռք բերուած փողերն ու մի քանի ոսկէ
սիրուն դրամներ, որպիսին բացի իրենից ու-
րիշ ոչ ոք չունէր և որ ինքը ձեռք էր բերել
վաշխառութեամբ կամ խաբեբայութեամբ և
որ այդ ամենից խիստ ծանրանալով՝ կշոփ
թաթը իջաւ բաւական ցած, զգաց՝ որ իւր
կեանքի վերջը մօտեցել է և որ Հրեշտա-
կապետն արդէն դատելու է իրան:

— Սուրբ Միքայէլ, ասաց նա, — եթէ

դուք կշոփ մի թաթի վերայ դարսում էք ամեն
բան, ինչ որ կեանքում ես ձեռք եմ բերել, ապա
ուրեմն խնդրեմ միւսի վերայ էլ դարսէք այն
բոլոր ընտիր գործերս, որոնք գեղեցիկ կերպով
ցոյց են տալիս իմ բարեպաշտութիւնը: Զմոռա-
նաք Santa-Maria Novella տաճարը, որի գրեթէ
երրորդ մասից աւելի իմ հաշուով եմ կառու-
ցել, քաղաքից դուրս գտնուող հիւանդանոցը
գեղանկար ճակատով:

Հրեշտակապետն այս բոլորը դարսեց կըշ-
ափ միւս թաթի վերայ, բայց նա չհաւասարուեց
միւսին: Դրամատէրը սաստիկ անհանգիստ
եղաւ:

— Ո՛վ սուրբ Միքայէլ, — շարունակեց նա,
— էլի լաւ որոնեցէք: Այդ թաթի վերայ չդրեք
ո՛չ ս. Յովհաննէսի խաչալուայի աւազանս, ո՛չ
ս. Անդրէսի ամբիոնը, ուր բնական մեծու-
թեամբ նկարուած է Յիսուս Քրիստոսի մկըր-
տութեան պատկերը: Այդ գործը ինձ մեծ փող
է արժեցել:

Հրեշտակապետը ամբիոնն ու աւազանն
էլ դարսեց հիւանդանոցի վերայ, բայց թաթը
չանրացաւ: Սառը քրտինքը վրայ տուեց
նիկողայոս նէրլիի ճակատին:

— Ս. Հրեշտակապետ, արդեօք ճիշտ է
ձեր կշիռը, հարցրեց նա:

Միքայէլ հրեշտակապետը ժպտալով պատասխանեց, թէ չնայելով որ այն կշիռը պարիզեան փոխատու գանձարանների և Վենետիկի սեղանաւորների կշիռների օրինակով չեն շինուած, բայց միանգամայն անսխալ է ցոյց տալիս:

—Հապա սա Բնչ բան է, հոգւոց հանելով վրալքերեց Նիկողայոս Նէրլին գունատուած.—այս տաճարը, այս հիւտնդանոցը իւր բոլոր մահճակալներով, այս ամբիոնը, աւազանը,—միթէ սոքա յարդի կամ թռչունի փետուրից ծանը չեն:

—Տեսնում էք, Նիկողայոս, ասաց հրեշտակապետը, տակաւին ձեր բոլոր ապօրինի գործերը գերակշռում են ձեր բարի գործերի թեթև կշռին:

—Ուրեմն դժոխք պիտի գնամ, հարցրեց Ֆլորէնցացին: Եւ երկիւղից նորա ատամները սկսեցին խփուիլ միմիանց:

—Համբերութիւն ունեցիր, Նիկողայոս Նէրլի, համբերութիւն, վրալ քերեց Միքայէլ հրեշտակապետը:—Դեռ մենք չփերջացրինք մեր գործը, ահա դեռ այս էլ մնում է:

Եւ սըբազան Միքայէլը վերցրեց այն սե հացերը, որ հարուստը նախընթաց երեկոյին թափել էր աղքատների առաջ: Նա այդ հացե-

ըլ գարսեց բարի գործերի թաթի վերայ և թաթը իսկոյն ցած իջաւ, միւս թաթը բարձրացաւ և երկուսն էլ հաւասարուեցան միմեանց: Կշռի նժարը չթեքուեց ոչ աջ և ոչ ձախ. սլաքը ցոյց էր տալիս երկու ծանրութիւնների ևս հաւասարակշիռը: Դրամատէրը դժուարանում էր հաւատալ իւր աչքերին:

Հրեշտակապետն ասաց նորան.—Տեսնում ես, Նիկողայոս Նէրլի,—դու անպէտք ես թէ երկրնքի և թէ դժոխքի համար: Գնա, դարձիր Ֆլորէնցիա, քո քաղաքում շատացրու այդ հացերը, որ դու բաժանել ես գիշերով, որպէսզի ոչոք չտեսնէ—և դու փրկուած կլինիս: Երկինքը միայն զղջացող աւազակի և արտասուող յանցաւորի առաջ չէ բացւում: Տիրոջ ողորմութիւնը սահման չունի: Նա փրկում է նաև ապաշաւող մեծատունին: Դու ևս այդպէս եղիր: Աւելացրու այն հացերը, որոնց արժէքը աչքովդ տեսար իմ կշռի մէջ: Գնա:

Նիկողայոս Նէրլին զարթնեց: Նա վճռեց հետևել հրեշտակապետի խորհրդին և աւելցնել աղքատների հացերը, որպէսզի երկնքի արքայութիւնը ժառանգէ:

Այն երեք տարում, որ նա անցրեց երկրիս վերայ իւր առաջին մահից յետոյ, նա կարեկցում էր թշուառներին և շատ էր օգնում տաղքաներին:

օր. Նուարդ Աղանեանցի թարգմանութիւն-
ները.

1. Առ Հացեր բ. տպ. . . .	5 կ.
2. Ապուշը. Փ. Էսպարբի	5 կ.
3. Գլութիւն. Փ. Լըմետրի	5 կ.
4. Ռւղեղի նորոգումը. Փ. Դիկմէլի.	5 կ.

ԳԻՆՆ Է 5 ԿՈՊ.

վաճառւում է «Լումայի խմբագրատանը»

